

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 72

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 31. desember 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

Frælsi, javnaður og bróðurskapur

Mangan hava vit hoyrt móttöð-
umenn siga, at orðini sum oman-
fyri hesa grein standa, hava einki
við verunleikan at gera. Nakað tí-
líkt kann ikki gjøgnumförast utt-
an so var, at menniskjuni vóru
hvítir einglar. Hvat er sannleikin
í hessum föri?

Sannleikin er tann, at omanfyri
standandi er ein stevnuskrá, eitt
stavnhalð og samstundis herróp,
sum okkara fylking eigir at nýta
í tí stríði, sum dunar um heimin.
Mangur blóðigur bardagi er farin
framm millum ta kúgaðu fjöldina
og yvirklassan, sum gleðir seg yvir
at fjöldin søkkur longur og longur
niður í armóð.

Ein kapitalistur segði einaferð,
at ikki verður livandi í Føroyum,
fyrenn fjöldin verður so svong, at
menn koma grátandi at biðja um
arbeið fyri at fáa ein bita inn í
munnin á konu og börnum, sum
eru um at doyggja í hungri. Tá
kann bilig arbeiðsmegi fáast, tá
verður livreimin spent inn hjá tí
arbeiðandi fjöldini.

Tann tíðin er komin nú, at ar-
beidarafjöldin lúður neyð.

Hvat ætlar okkara Landsstýri
at gera? — Ja, vit fáa at síggja;
men tað ræður um, at ikki verður
drálað.

Ringast er statt í stórbygdun-
um, men eisini aðrastaðni eru tað
heim, sum einki eiga at keypa fyri
og nú stendur tann harði og beiski
vetur fyri durunum.

Føroya arbeidarar og fiskimenn
og teirra familjur eru tolin fólki,
og tað er gott at soleiðis er. Ætlan
mín er heldur ikki at ösa nakran
upp; men vit leingjast eftir at
frætta frá teim høgu harrum, sum
ráða fyri borgum í landi okkara.
Vit noyðast at seta spurningin
greiðan framm: Ætla teir at lata
fólk doyggja í hungri, ella ætla
teir at gera nakað fyri at bjarga
teimum sum eru um at doyggja í
hungri.

At bjarga teimum, sum liva á
lívins skuggasíðu og skapa arbeið
til öll á landi og sjógvi er eitt av
høvuðsmálum javnaðarflokksins.

At spilla okkara móttöðumenn
út persónliga hava vit einki við at
gera. Hetta havi eg fyrr skrivað.
Men hetta dámar »Dagblaðnum«
illa. Skal »Dagblaðið« liva, má
tað jú hava okkurt at skriva um.
Ídéløysingar hava einki at skriva
um uttan ljótt briksl og lygnir sum
t. d., tá ið teir siga, at eg nevni
teir fyri djevlar.

Tað var tann tíð, tá ið tað ljóð-
aði í »Dagblaðnum«, at Føroying-
ar skulu ráða í Føroyum. Hevði
blaðið meint hetta álvarliga, so
hevði eithvat uppbyggjandi veri at
lisið í blaðnum heldur enn at fylla
blaðið við tilíkindum neydarsligum
sum at skriva um mentalitet.

Stundum finna teir út av, at
undirritaði er býttur og stundum
eri eg ein falskur fariseari. Kann
tað ikki gera fólk tað sama, hvat
eg eri?

Mína politisku hugsan vil eg
halda framm, og aðrir halda teirra
hugsan framm; men hugsunnar-

loysingar kunnu onga hugsan seta
framm, og tí hava teir einki uttan
persónligt briksl at bjóða lesarum
sínun.

Men nokk um tað. Vit vilja
venda aftur til hitt sosialdemokra-
tiska stavnhalðið, sum eitur fræl-
si, javnaður og bróðurskapur.
Latum okkum halda tað framm og
minna arbeidarar á sjógvi og á
landi um at fylkjast undir okkara
felags merki, tá gerst ljóst har sum
nú er myrkt og fjálgt og heitt har
sum nú er kalt og semja og bróður
skapur har, sum nú er klandur og
stríð.

Ognarleysir á landi og sjógvi
fylkist.

J. H. Danbjörg.

MÓTMÆLI

Beint áðrenn tingslit frammanundan jolum lögdu
sjálvstýris- og javnaðarmenn fram hetta mótmæli:

Vær mótmælum tí ódemokratisku
og harðræðsligu mannagongd og at-
burði, ið sitandi landsstýri og stjórn-
arflokkarnir, sambandið og fólka-
flokkin, hava sýnt mótmælisslokku-
num, siðani teir tóku við ræðslu í
landinum.

Vær mótmælum tí ræðuliga áløpi,
sum landsstýrið og stjórnarflokkarnir
hava gjørt á fiskimannastattin við at
avtaka lógirnar um forskotsrindan og
trygjan av fiskimannsins parti við at
halda aftur ávísan part av sølupening-
inum fyri veiðuna.

Vær mótmælum, at landsstýrið og
stjórnarflokkarnir í figgjameynd og
á tingi hava lóyst sær ta ræðuliga gerð
av politiskum grundum at boykta
eina av landsins størstu driftum og

hildið stjórnarmenn og aðrar gævar
menn í Danmark fyri gjöldur við köld-
um blóði at bróta orð og lyfti, sum
hesir góðu menn hava arbeitt í trúgv
og treysti til fyri at bjarga hesi drift.
Vær mótmælum tvífalt, tí vit kvíða
fyri, at öll onnur tiltøk, ið miða ímóti
við hjálp frá danskari síðu at endur-
reisa og bjarga okkara fiskivinnu av
hesum ávum vil falla niður fyri.

Vær mótmælum tí figgjarpolitikki,
sum landsstýri og stjórnarflokkarnir
føra, og sum vil leggja eina kalda
hond á alla framtíðar uppbygging
bæði á sjógvi og landi.

Fyri at koma úr hesum óføri krevja
vit, at lötingsval verður lýst beinan
vegin.

Jiski ikki fekk stórt meira enn tað
hála av virðinum fyri sín fisk.

Hvat fœrði ehtta til? At eingin legði
í at gera sær ómak við fiskin, ið bert
skuldi vera at pynta uppá hin ringara
trolarafiskin.

Hetta vóru tær fyrstu byrjarar til,
at tað kom misálit til Fiskasöluna frá
fiskimanninum.

Siðani er nógv komið aftur at, men
eg skal ikki koma inn uppá tað, og
kann ikki siga um tað er við rættum
ella ikki. Men nóg mikið er tað, at
fiskimaðurin hevur kravt at koma inn
í stýrið fyri Fiskasöluni, men her
móta teir avgjörda móttöðu. So hoyr-
ir ein fiskimenn siga, at teir ikki mugu
verða so væl viðfarnir, tá ið teir ikki
tóra at lova teimum inn í stýrið, har
ið teir av røttum eiga annan hvønn
fisk, ella eina hálva av hvørjari heilari
krónu.

Landsstýrið hevur nú tikið eitt ann-
að mál uppí, nú tað stendur í botni
við at fáa nakran mann frá vinnufel-
ögunum uppí stýrið í Fiskasöluni. Tað
er fastan pris til fiskimannin, tá ið
landað verður, og soleiðis loysa málið
á henda hátt. Tá ið selt er hava tit

Blaðið ynskir lesarum sínum
gleðiligt nýggjár!

fiskimenn einki í Fiskasöluni.

Hetta seinna hava öll vinnufelögin
avvíst fyri fyrst, til hin spurningurin
— menn í fiskasöluna — er loystur.

Landsstýrismaður Hákon Djurhuus
hevur lagt fram álit, ið sigur, at á sein-
asta fundi við vinnufelögin, vóru fel-
ögin samd við landsstýrinum.

Hetta passar ikki fyri motorpassara-
og maskinistfelagið. Frá hesum liggur
frámi á tingborði eitt mótmæli frá
felögunum.

Eg vil spyrja landsstýrismannin
Hákon Djurhuus, um hann kann seta
í uppskotið, at menn eru samdir, tá ið
teir ikki eru tað?

Hvat Finland hevur latið Ruslandi í kriggsbót

Níðanfýri eru nøkur töl, ið tikið
eru úr einum lista við 199 serstökum
pettum, ið umfata bótna, ið Finland
má lata til Rusland av krigsgesávm. M.
a. hevur Finland latið:

- 100 ferðamannaskip, ísbrótarar,
tankbátar og eina flótidokk.
- 50 sleipibátar, hvør við 600—
800 hk. maskinu.
- 39 aðrar sleipibátar, hvør við
400—500 hk. maskinu.
- 30 prámar, hvør 3000 tons.
- 25 prámar, hvør 2000 tons.
- 12 2—3000 tons motor- og
dampskip.
- 10 trolarar við allari útgerð.
- 200 lektarar, hvør 1000 tons.
- 90 motor-skonnartir, hvør 300
tons.
- 4 fullt útgjörðar sleipistöðir.
- 34.420 ravmagnsmotorar.
- 210.000 tons av pappíri.
- 94.000 tons av karton.
- 645.000 tons av cellulosu.
- 1.550.000 kubikm. av timbur.
- 175.000 kubikm. av finer.
- 910.000 kubikm. av træ til pappírs-
brúk.
- 400.000 kvm. av standardhúsum.
- 34.375 tons av koparleidningi.
- 2.600 km av kraftleidningi.
- 220 ravmagns-sveisitöl.
- 200 kranar frá 3 til 50 tons.
- 500 damplokomotivir.
- 200 motorlokomotivir.
- 5.500 góðsvognar, hvør 10 tons.
- 3.000 ravmagnssagir.
- 20.000 m av sagblöðum.
- 6.122 t av metalketum.
- 4 pappírsfabr. Ársframleiðsla
hvør: 30.000 t.
- 2 kartonfabr. Ársframleiðsla
hvør: 58.000 t.
- 3 cellulofabr. Ársframleiðsl.
hvør: 40.000 t.
- 6 finerfabr. Ársframleiðsla
hvør: 15.000 kubikm.
- 11 hússamiðjur, ið hvør fram-
leiðir 1300 hús árliga.

TANKLINIK

Dr. Jakobsensgata 11, Tórshavn.

Viðtalutíð kl. 10—13 og 14—16

Leygardag 10—13

Máltráður. 717.

Magnus Jensen, tannlækni.